

Seat No. : _____

XS-109

April-2013

B.A. (Sem. II)

Political Science EC-I-111

(Introduction to Political Science)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) સ્વતંત્રતા અને ન્યાયના ખ્યાલોની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

સ્વતંત્રતાના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

(બ) સમાનતા ઉપર નિબંધ લખો.

અથવા

ન્યાયનો અર્થ આપી, ન્યાયના મહત્ત્વનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.

૨. (અ) નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારો સમજાવો.

અથવા

અધિકારોના મહત્ત્વનું વર્ણન કરો.

(બ) કાયદાના મહત્ત્વના લક્ષણોની સમીક્ષા કરો.

અથવા

કાયદાના વિવિધ સ્ત્રોતની ચર્ચા કરો.

૩. ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) સ્વતંત્રતા અને સમાનતા વચ્ચે તફાવત.

(૨) ન્યાયના અભિગમો.

(૩) ફરજોના પ્રકારો.

(૪) કાયદાનું વર્ગીકરણ

૪. એક-બે લીટીમાં ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧) રાજકીય સ્વતંત્રતા એટલે શું ?

(૨) સ્વતંત્રતાની વ્યાખ્યા આપો.

(૩) કાનૂની હક્કો એટલે શું ?

(૪) ન્યાય એટલે શું ?

(૫) બંધારણીય કાયદો એટલે શું ?

(૬) કાયદાના ઉદ્દગમસ્થાનો લખો.

૫. (અ) કોંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી ખાલી જગ્યા પૂરો :

(૧) _____ એ કાયદાનું ઉદ્દગમસ્થાન છે.

(સમાજકલ્યાણ, સુધારણા, ધારાસભા)

(૨) _____ ફરજ એ કાયદાનું મહત્વનું પાસુ છે.

(નૈતિક, કાનૂની, બંધારણીય)

(૩) _____ એ અધિકારનો મુખ્ય પ્રકાર છે.

(શિક્ષણનો અધિકાર, નાગરિકતા, મિલકતનો અધિકાર)

(૪) રાજકીય સ્વતંત્રતાનું સ્વરૂપ _____ છે.

(સૈદ્ધાંતિક, હકારાત્મક, નકારાત્મક)

(૫) _____ એજ રાજ્યની ઈચ્છા છે.

(હક્કો, ન્યાય, કાયદો)

(૬) _____ સમાનતા એ સ્વતંત્રતાનું રક્ષણ છે.

(આર્થિક, રાજકીય, સામાજિક)

(૭) _____ એ ન્યાયનો મુખ્ય પ્રકાર છે.

(કુદરતી ન્યાય, ઉદાર ન્યાય, રાજકીય ન્યાય)

(બ) નીચે જણાવેલ વિભાગ-અ ના શબ્દોને વિભાગ-બ સાથે જોડો.

વિભાગ-અ	વિભાગ-બ
૧. ઈંગ્લેન્ડ ગૌરવપૂર્ણ ક્રાંતિ	(a) આર્થિક સ્વતંત્રતા
૨. સમાનતા	(b) ૧૭૭૬
૩. મિલકતનો હક્ક	(c) મતાધિકાર
૪. Liberty શબ્દની ઉત્પત્તિ	(d) ૧૬૮૮
૫. રાજકીય સ્વતંત્રતા	(e) જીવન
૬. લોક મુજબ-કુદરતી અધિકાર	(f) હક્કોનું વિતરણ
૭. અમેરીકન સ્વતંત્રતા	(g) Liber થી

Seat No. : _____

XS-109

April-2013

B.A. (Sem. II)

Political Science EC-I-111

(Introduction to Political Science)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain in detail the concepts of Liberty and Justice.

OR

Discuss the various types of the Liberty.

- (B) Write essay on Equality.

OR

Give meaning of the Justice. Describe in detail on importance of the Justice.

2. (A) Explain the fundamental rights of the citizens.

OR

Describe importance of the rights.

- (B) Criticise the major characters of the law.

OR

Describe the various origin of the law.

3. Write short notes :

- (1) Difference between Liberty and Equality
- (2) Approaches of the Justice
- (3) Types of Duties
- (4) Classification of Law

4. Write short answers in **one** or **two** lines :

- (1) What is Political Liberty ?
- (2) Give definition of Liberty.
- (3) What is the Legal Rights ?
- (4) What is Justice ?
- (5) What is Constitutional Law ?
- (6) Write the sources of Law.

5. (A) Fill in the blanks with appropriate words given in the bracket.
- (1) _____ is a major source of the law.
(Social welfare, Reformation, Legislation)
 - (2) _____ duty is the major factor of the law.
(Moral, Legal, Constitutional)
 - (3) _____ is a basic type of the rights.
(Right to education, Citizenship, Right to property)
 - (4) The nature of Political Liberty is _____.
(Theoretical, Positive, Negative)
 - (5) _____ is a will of the State. (Rights, Justice, Law)
 - (6) _____ equality is a safeguard of the liberty.
(Economic, Political, Social)
 - (7) _____ is the major type of the Justice.
(Natural Justice, Liberal Justice, Political Justice)

(B) Match the following words of Section – A with Section – B :

Section – A	Section – B
1. Glorious Revolution – England	(a) Economic Liberty
2. Equality	(b) 1776
3. Right of Property	(c) Right to Vote
4. Origin of Liberty Words	(d) 1688
5. Political Liberty	(e) Life
6. Natural Right – as Locke	(f) Distribution of Rights
7. American Independence	(g) From Liber
